

Nr 459

Av fru Gärde Widemar, om utredning angående filmcensuren.

(Lika lydande med motion nr 385 i Första kammaren)

Frågan om filmcensuren har under senare tid vållat livlig diskussion. Den har förts från delvis mycket växlande utgångspunkter.

Då det gäller att avgöra om en film har sådant innehåll att den kan vara skadlig ur den ena eller andra synpunkten har man i första hand att utgå från vad som enligt allmänna strafflagen är tillåtet och vad som enligt dess regler är straffbart. Då det t. ex. gäller spridning av enskilt framställda bilder nöjer man sig med denna ordning.

Frågan kompliceras emellertid så snart man får att göra med bilder, som mångfaldigas och som samtidigt sprids över ett vidsträckt område. Vad angår bilder, som är att beteckna som tryckta, gäller tryckfrihetsförordningens speciella stadganden. Den innehåller både bestämmelser om ett särskilt förfarande för ansvarets fastställande, tryckfrihetsprocessen, och särskilda regler om beslag och dylika andra straffprocessuella hjälpmedel.

När det återigen blir fråga om bilder sammanställda till filmer har man f. n. utöver strafflagsreglerna den särskilda ordning, som filmcensuren utgör. Denna har motiverats av den suggestiva kraft, som film utövar på åskådarna. Huruvida ett dylikt specialförfarande alltjämt erfordras har ifrågasatts. Även om någon form av filmgranskning kan vara önskvärd, synes knappast den nuvarande formen för filmcensuren anordnande motsvara tidens krav. Tänkbart är att en särskild rättslig ordning liknande tryckfrihetsprocessen vore lämplig även för filmens del. Enligt min åsikt erfordras en grundlig utredning av olika alternativ för att komma fram till formen för en sådan speciell ordning. Behovet av att kunna ingripa i hela landet samtidigt framtvingar exempelvis särskilda anordningar om den antydda utvägen väljes.

Frageställningen kompliceras ytterligare genom att TV-utsändningar av film numera förekommer. För övrigt kan alla TV-sändningar i och för sig sägas ha karaktär av filmvisning. Ansvarighetsfrågorna på detta område är under särskild utredning. De kan emellertid icke ses fristående från de överväganden, som kan göras beträffande filmförevisningar utanför TV.

Alla hithörande problem synes böra utredas i ett sammanhang. Särskild

hänsyn måste tas till de speciella vanskligheter, som skapas genom mass-media och deras möjligheter att nå ut till en mycket bred allmänhet.

Under hänvisning till det anförda hemställas,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en förutsättningslös utredning rörande de speciella problem, som en offentlig visning av film erbjuder.

Stockholm den 25 januari 1964

Ingrid Gärde Widemar

Nr 460

Av fru Ryding m. fl., om samhällseliga insatser till stöd för ungdomsverksamheten.

Vägledande för de samhällseliga insatserna till stöd för ungdomsverksamhetens olika former anges rätt ofta vara att »rädda ungdomen» från asociala inflytelser, »återföra» den till ett mera normalt beteendemönster etc. Detta motiverar i och för sig att inte rygga tillbaka från betydande samhällseliga ekonomiska och andra insatser i betraktande av vad därmed kan uppnås både för enskilda unga människor och för samhället.

Men eftersom det utan överdrift kan sägas att det övervägande flertalet av vårt lands ungdomar är sunda och ambitiösa, är det också nödvändigt att understryka att de betydande samhällseliga insatserna på ungdomsverksamhetens område är att ge ungdomen vad som är dess oförytterliga samhällseliga rättighet. Därmed förringas på intet sätt det jämsides härmed angelägna syftet att motverka asociala och destruktiva inflytelser, alkohol- och narkotikamissbruk bland ungdomen. Brottstatistik och undersökningar belyser sambandet och växelverkan mellan sådana företeelser och alkoholmissbruk, liksom det också kunnat konstaterats att aktiva ungdomar har inga eller blygsammare alkoholvanor i jämförelse med passivare element. Slutsatserna bör härvid inte vara svåra att dra. En intensifierad och sorgfälligt utformad upplysning exempelvis bland de högre åldrarna i grundskolans högstadium och fackskolor, såväl som inom organisationer av skilda slag, är därvid av betydelse.

Men grundläggande måste vara de samhällseliga insatserna med en mera konkret positiv utformning avseende att på skilda sätt engagera ungdomen. Från denna utgångspunkt vill vi välkomna den i bil. 12 till statsverkspropositionen under punkten Avsättning till fonden för idrottens främjan-